

3. søndag i fasten 2022- Asbjørn Hjorthaug

Tekster: Salme 40:10-18; Jer.26:1-16; Ef 5;1-14; Ev Luk 11:14- 28; II Joh 7:19-36

Sjelden har søndagens overskrift «kampen mot ondskaben» hatt en slik aktualitet som vi denne fasten opplever. Hjem og byer blir lagt i grus og mennesker drepes, ukrainere i alle aldrer flykter i milliontall bort fra ondskaben. Det er ikke grenser for ondskap de onde åndsmakter når de slår seg løs her i denne verden. Men det også en åndelig verden der ondskaben utspiller seg. Paulus skriver i Ef 6, 12: *«For vår kamp er ikke mot kjøtt og blod, men mot makter og åndskrefter, mot verdens herskere i dette mørket, mot ondskapens åndehær i himmelrommet.»* En ting at vi kan bli gjenstand for bomber og granater og bli drept i en krig, men en langt alvorligere sak er at synden kan føre oss til den evige død. Djvelen er vår fiende, og han arbeider hver eneste dag for å få oss bort fra troen på Jesus Kristus. Derfor advarer Jesus oss *«Vær ikke redde for dem som dreper kroppen, men ikke kan drepe sjelen. Frykt heller ham som kan ødelegge både sjel og kropp i helvete.»* Matt 10,28

I dag viser tekstene oss at også Jesus hadde en kamp mot onde makter og onde ånder. Særlig i dagens evangelium beskrives denne kampen utførlig. Her kjemper Jesus mot de onde ånder og driver de ut. Siden forkynner han om sin makt over Satan. *«Når den sterke med våpen i hånd vokter gården sin, får han ha sin eiendom i fred. Men kommer det en som er enda sterkere og overmannen ham, da tar han fra ham våpnene som han satte sin lit til, og deler ut det bytte han tar fra ham.»* Luk 11,21f Jesus tok våpnene fra Satan og seiret over han og hans onde tjenere. Denne seier har han gitt oss. *«Men er det ved Guds finger jeg driver ut de onde ånder, da er jo Guds rike kommet til dere.»* Luk 11,20 Det er Gud som kjemper. Når Guds rike kommer til oss, så er det et uttrykk for evangeliet. Da er seieren vår. Til slutt oppsummer han dette og legger det oss på sinne: *«Salige er de som hører Guds Ord og tar vare på det.»* v28 Denne kampen som Jesus beskriver, har ingen nøytral sone. En kan ikke passivt sitte å se på alt som foregår. *«Den som ikke er mot meg er med meg sier Jesus, den som ikke samler med meg han sprer.»* v23. Å være på den rette siden er å ta imot Guds ord og ta vare på det. Når vi tror Guds Ord, da har vi sammen med Jesus beseiret Satan.

Dagens pretekst bringer oss til tempelplassen under løvhyttefesten. Her underviser Jesus folket. Det er mye folk i Jerusalem. Jødene hadde hørt mange rykter om Jesus, og de lette etter han. Men her på tempelplassen stod han. Det er tydelig at folket er imponert og undrer seg over alt det Jesus kan og undrer på hvor han har fått sin kunnskap i fra. Til dette svarer Jesus: *«Min lære er ikke min egen, den er fra ham som har sendt meg. Den som vil gjøre hans vilje, skal kjenne om læren er av Gud, eller om jeg har den fra meg selv.»* Guds vilje har vi i loven konsentrert i de ti bud. Det må ikke herske noen tvil om at de budene skal etterleves som Guds hellige vilje. Men problemet er at når vi møter Guds bud så fordømmer de oss, og vi står der som lovbrutere. Vi har på ingen måte oppfylt Guds hellige vilje. Men Gud være takk. Guds vilje åpenbares også for oss gjennom evangeliet. Evangeliet forteller oss at Gud gjorde opp for alle våre lovbrudd og synder i Jesus Kristus og gav oss en ny rettferdighet. Guds vilje er at vi skal tro på evangeliet og trøste oss til dette. Guds vilje er altså først og fremst at vi skal bekjenne våre synder, tro evangeliet og leve etter hans vilje i troen på Jesus Kristus. Men der evangeliet forkynnes, der er også Guds fiender aktivt til stede. Det var også tilfelle her på tempelplassen. Jesus virker utfordrende. Her var noen som planla å ta livet av Jesus. De mente Jesus førte folket vil. *«Har ikke Moses gitt dere loven? Men ingen av dere følger loven. Hvorfor vil dere da drepe meg?»* Jesus ser deres tanker og onde hensikt og folket svarte: *«Du har en ond ånd i deg», hvem vil vel drepe deg?»* Hvorfor er de så fiendtlige over for Jesus? Jesus var en av deres egne, en jøde på likefot med alle de andre på tempelplassen. *«han gikk omkring overalt og gjorde vel og helbredet alle som var underkuet av djevelen, for Gud var med ham.»* Apg 10,38. Jesus hadde sagt til dem at det handler om å gjøre Guds vilje og han utfordrer folket ved å si *«Har ikke Moses gitt dere loven? Men ingen av dere følger loven.»* Å være Moses sine disipler og holde loven var noe jødene satte alle krefter inn på. Nå beskyldes de av Jesus for å bryte loven. Jesus tar fram et eksempel: *«Hvorfor vil dere da drepe meg?»* Dere har i deres hjerte alt brutt det femte bud om at du ikke skal slå i hjel. Litt lenger framme i Joh. 8,44 tar Jesus litt hardere i: *«Dere har djevelen til far, og dere vil gjøre det deres far ønsker. Han har vært en morder fra begynnelsen av og står utenfor sannheten, for det finnes ikke sannhet i ham.»* Jesus beskylder jødene for ikke å holde loven og at de ønsker å ta livet av han. Det lovens andre bruk. Loven avslører vår synd og gjør oss skyldige for Gud. Slik uttrykker Paulus det i Rom 3,19: *«Vi vet at alt det loven sier, er sagt til dem som har loven, for at hver munn skal tie og hele verden stå skyldig for Gud.»* Skal loven brukes på en riktig måte, så er det først og fremst å anvende den på oss selv. En skal prøve seg selv om en holder mål i forhold til Guds hellige vilje.

Jødene er også sinte på Jesus for at han ved å helbrede på sabbaten bryter loven. Jesus svarer med at jødene selv omskjerer på sabbaten for å holde Moseloven. Jesus derimot gjorde hele mannen frisk. Sermonialloven karakteriserer Peter som *«et åk som verken våre fedre eller vi har maktet å bære?»* Apg 15,10. Sermonialloven var gitt til Israels folk i den gamle pakt. Men de ti bud gitt gjennom Moses gjelder alle folk til alle tider. Derfor er Jesu ord til jødene i dag også et ord til hans forsamling og alle folk: *«Har ikke Moses gitt dere loven? Men ingen av dere følger loven.»* Denne Mose lov er også et åk som er tungt å bære. Den trykker oss ned og gjør oss skyldige. På pinsedagen brukte også Peter loven i sin tale til folket: *«ved lovløses hånd naglet dere ham til korset og drepte ham.»* Apg 2,23 De som hørte Peter reagerte på en helt annen måte enn jødene på tempelplassen som beskylte Jesus for at *«Du har en ond ånd i deg»*. *«Da de hørte dette, stakk det dem i hjertet, og de sa til Peter og de andre apostlene: «Hva skal vi gjøre, brødre?»* Apg 2,37 Da kommer Den Hellige Ånd med evangeliet om syndenes forlatelse i Jesus Kristus. Men her på tempelplassen fikk ingen dårlig samvittighet, tvert imot ble de sinte og rasende. Loven kan ifølge Paulus også framkalle vrede (Rom 4,15). Jødene tålte ikke å bli minnet om at de hadde brutt loven. De svarte med sinne og hat. De ville ikke dømme seg selv, men isteden dømte de Jesus, den eneste som noensinne hadde holdt hele loven. Satan skyr ingen midler. De som står rundt, beskylder Jesus for å være besatt. Større forakt kan de ikke fremskaffe. De ser ikke at de anklager de Gud selv. De sier de ærer Gud, mens de i realiteten forakter de han og spotter han.

Hvem er virkelig denne Jesus, spør en seg selv i disse dagene i Jerusalem. Kanskje er han likevel Messias? Nei, Jesus kom fra Nasaret og var tømmermannens sønn. Jesus kunne ikke være Messias. Jesus underviser oss her om hvem han virkelig er. Han er utsendt av Gud selv. *«Da roppte Jesus ut mens han underviste på tempelplassen: "Ja, dere kjenner meg og vet hvor jeg kommer fra! Men jeg er ikke kommet av meg selv, og han som har sendt meg, er sann, men dere kjenner ham ikke. 29 Jeg kjenner ham, for jeg kommer fra ham, og han har sendt meg.»* Da ville de drepe han straks. Men timen var enda ikke kommet. Planene om å drepe Jesus er godt kjent, og tilreisende jøder er overrasket over at han får gå fritt omkring og tale til folket. Jesus anklager dem for at de ikke kjenner Jesus som Messias. Årsaken er at de ikke kjenner Faderen, og at de er blinde for Guds Ord. De vil ikke høre hva som virkelig står skrevet hos profetene. Jesus har tidligere anklaget dem: *«Hadde dere trodd Moses, hadde dere også trodd meg. For det er meg han har skrevet om.»* Joh 5,46 Her sier han: *«han som har sendt meg, er sann, men dere kjenner ham ikke»*. Jesus hevder at de ikke kjenner den hellige skrift. Fariseerne og de Skriftlærde demonstrerte for alle mennesker at de ville tjene Gud. Men samtidig avsløres de ved at de her bekjemper Gud med alle midler fordi de ikke har lest og trodd Skriften. Jesus sier jo klart at de som hører hans ord og tar vare på det er salige. Men de vil heller ta livet av Jesus enn å høre Guds ord og tro det.

Dette gjelder også mange i dag. De tar ikke Guds Ord på alvor slik det står. Mange lager sin egen konstruerte kristendom som tilpasser seg tiden, og normen er hva de fleste mennesker kan akseptere. Det er langt viktigere enn hva som faktisk står skrevet i Bibelen. Energien går da til å bortforklare det som står skrevet. Slik var det på Jesu tid også. Jesus gråter over Jerusalem fordi ingen ville høre eller tro på hans ord. Jesus lærer helt klart at det å tro på Jesus er å tro på det han lærer og det han sier. Derfor må vi ta hans ord på alvor selv om det blir foraktet i verden. *«Salige er de som hører Guds ord og tar vare på det.»*

På 3. søndag i faste hører vi at Jesu fiender vil rydde han av veien. De prøver til og med å få grepet han med makt. De har gitt opp å klare det med ordets makt. Selv hedningene, grekerne, spotter han. De spør om Jesus ønsker å bli profet utenlands siden ingen vil ha ham innenlands. Men det Jesus har sagt er at når han er ferdig med sitt oppdrag her, så går han til sin far i himmelen til Faderen. *«Ennå en liten stund er jeg hos dere, så går jeg til han som har sendt meg.»* Men Jesu fiender får ikke bestemme timeplan. Det er trygt å vite at Gud er den som holder hånden på rattet og styrer og råder. Den som er i Jesu hånd, er trygg. Selv om djevelen setter alt inn på å ta ham, er det Gud som bestemmer. Men det er en hard kamp også for Jesus. Jesus hadde i 3 år helbredet syke og lindret nød, likevel ønsket folket å ta livet hans. Da er det viktig å få med seg at alt dette måtte vår Herre og Frelser igjennom for vår skyld. Det var vår kamp han kjempet. Han kjøpte oss fri fra dette ved å gjøre det i vårt sted. I gudstjenesten er det mange ganger og på mange måter Gud forteller deg at alt dette har han gjort for deg. Vi rustes ut til å stå i denne kampen som blir hardere og hardere. Det skal stor innsats av Gud til for å bevare oss som sine barn. Det gjør han gjennom nådemidlene. Her får vi evangeliet. Her er den Hellige Ånd virksom. Han har lovet å være med og stå oss bi. La oss holde oss til Guds Ord slik at Den Hellige Ånd kan få bevare oss. Amen.